

Ogromne osiągnięcia SIKOŃ - Fundacji dla Dzieci Niepełnosprawnych w zakresie pomocy dzieciom niepełnosprawnym zasługują na przypomnienie. Zwłaszcza dlatego, że nie skupiły się w jednym miejscu, a osiągnęły bardzo szeroki wymiar, angażując do działania samorządy powiatowe oraz gminne. Taka aktywność stać się może inspiracją dla innych, bo pokazują, że determinacja jest drogą do sukcesu. Jednocześnie sam człowiek niepełnosprawny, bez pomocy może nie mieć szans na dostateczny rozwój, na spełnienie swoich potrzeb, na pozytywne zmiany. Wsparcie powinno być kompleksowe i systemowe.

Na początek trochę informacji o tym, co zdołała SIKOŃ – Fundacja dla Dzieci Niepełnosprawnych.

Dokonania Fundacji

SIKOŃ-Fundacja zaczęła działać w kwietniu 1998 r. W tym też roku jej założycielki: Róża Sikoń i Teresa Sikoń odbyły podróż do Nowego Jorku, aby przeprowadzić rozmowy w Departamencie Rozwoju Polityki Socjalnej w Świecie przy ONZ. Spotkania robocze przygotowało Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz Polska Misja przy ONZ.

Druga ważna prezentacja założeń programowych dotyczących sytuacji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej, nastąpiła tego samego roku podczas Światowej Konferencji w Sztokholmie na terenie Parlamentu Szwecji.

W latach 1999-2000 Fundacja przeprowadziła I Ogólnopolski Konkurs dla Samorządów Powiatowych na lokalne programy na rzecz osób niepełnosprawnych. W konkursie uczestniczyły 103 powiaty. Jego finałem była Światowa Konferencja, w której uczestniczyli przedstawiciele: Rosji, Kazachstanu, Armenii, Litwy Białorusi, Ukrainy, Niemiec, Szwajcarii, Szwecji i Anglii.

Działania konkursowe finansowane były przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Warszawie, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Fundację Batorego: Program Lokalny oraz Program Wschód-Wschód, Kancelarię Prezydenta Polski oraz Państwowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych i Sponsorów.

Prace konkursowe oraz Światowa Konferencja w Zielonej Górze w maju 2000 r. sprawiły, że rozwinęła się aktywność Fundacji na forum ogólnopolskim i międzynarodowym. Filozofia skupiania wszystkich zainteresowanych sił dla poprawy sytuacji życiowej osób niepełnosprawnych w ich najbliższym otoczeniu okazała się bardzo interesująca dla partnerów krajowych i zagranicznych.

W ramach ewaluacji przedstawiciele Fundacji uczestniczyli w rozlicznych przedsięwzięciach na terenie Polski i na forum międzynarodowym. Znaczącymi sponsorami działań Fundacji były: Ambasada Amerykańska w Warszawie, Ambasada Kanadyjska w Warszawie, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Polskie Linie Lotnicze LOT oraz Szwajcarskie Linie Lotnicze SWISSAIR.

W latach 2001-2002 Fundacja uczestniczyła w pracach I Kongresu Demograficznego w Polsce. Wykazała się znaczącą, programową aktywnością, która została zawarta w publikacji Tom VII „Rozwój Demograficzny a Niepełnosprawność Dzieci i Młodzieży w Społeczności Lokalnej”. Wydawcami była SIKOŃ-Fundacja i Rządowa Rada Ludnościowa.

W 2003r. Fundacja przeprowadziła ogólnopolski plebiscyt na Lidera Środowiskowego. Pozyskała 30 osób w różnych punktach Polski, co ułatwiło roboczą komunikację programową. W 2003r. wydana została również książka „Tchnienie Życia” Róży Sikoń w wersji polskiej i niemieckiej „Ein Hauch des

Lebens”.

W 2004r. Fundacja uczestniczyła w programie „europeaNONexcluded” realizowanym przez Fundację dla Collegium Polonicum w Słubicach, która obecnie jest partnerem w podejmowaniu projektów w ramach przedsięwzięcia PERSPEKTYWA.

Drugim znaczącym zadaniem roku 2004 były integracyjne spotkania „ODTĄD RAZEM”.

Od 2004r. również rozpoczęto działania w ramach ogólnopolskiego, długofalowego przedsięwzięcia pn. „PERSPEKTYWA” służącego powszechnej edukacji dla komunikacji społecznej z osobami niepełnosprawnymi.

Od początku patronat nad projektem piastował minister edukacji narodowej, które reprezentowała pani dr Teresa Serafin, główny wizytator Departamentu Kształcenia Ogólnego i Specjalnego w resorcie.

Od roku 2008r. w ramach przedsięwzięcia pn. „PERSPEKTYWA” rozpoczął się proces wdrożeniowy ogólnopolskiego, długofalowego projektu pn. Gminne Punkty Diagnostyczno-Informacyjne dla Osób Niepełnosprawnych. Patronat nad realizacją projektu GPD-I objął Związek Powiatów Polskich.

Rozwija się również współpraca partnerska z Fundacją Wspólna Droga w Warszawie, Fundacją Szkoła Niezwykła w Warszawie oraz z Zielonogórskim Klubem Sportowym „GWARDIA” w Zielonej Górze.

Rok 2009 upłynął na prowadzeniu uzgodnień dotyczących źródeł finansowania i form wdrożeniowych projektu Gminne Punkty Diagnostyczno-Informacyjne dla Osób Niepełnosprawnych „PERSPEKTYWA” (GPD-I). SIKOŃ-Fundacja jako koordynator projektu organizowała spotkania na forum Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego, a także Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Efektem okazało się ustalenie, że wnioskodawcami projektów GPD-I do funduszy PO EFS Kapitał Ludzki będą starostowie powiatów, a beneficjentami gospodarze gmin, natomiast SIKOŃ-Fundacja spełni rolę wiodącego partnera.

Wdrażanie projektów GPD-I nastąpiło od 2010r. Pilotaż projektu GPD-I został przeprowadzony na terenie powiatu krośnieńskiego w województwie lubuskim.

Projekt „Wspólne Drogi-kompleksowy program integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych” został przyjęty do finansowania w marcu 2011r. przez Lubuski EFS i zatwierdzony w maju 2011r. do realizacji przez Zarząd Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. Zakończenie projektu nastąpiło w październiku 2012r. Natomiast końcowe opracowanie projektu zostało opublikowane w 2013r.

W latach 2013-2014 SIKOŃ - Fundacja Dla Dzieci Niepełnosprawnych w Zielonej Górze realizowała projekt pn. „PERSPEKTYWA” - kompleksowy program aktywizacji społeczno-zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Maszewo, Bytnica, Dąbie, Krosno Odrzańskie, Gubin, który stanowił kontynuację poprzedniego projektu.

Efekty uzyskane podczas realizacji powyższych projektów uzasadniły potrzebę organizacji Gminnych Punktów Diagnostyczno-Informacyjnych dla Osób Niepełnosprawnych „PERSPEKTYWA”. W tym celu SIKOŃ - Fundacja podjęła starania na szczeblu Związku Powiatów Polskich dla upowszechnienia zdobytych doświadczeń w gminach na terenie powiatu krośnieńskiego. Starostwo tego powiatu kontynuowało wdrażanie zdobytych doświadczeń we wszystkich gminach. A dobre lubuskie praktyki były promowane przez Związek Powiatów Polskich.

Skąd pomysł na Fundację?

Co motywuje do działań społecznych? Zobaczmy, co mówi współzałożycielka Fundacji Teresa Rataj - Sikoń:

Pochodzę z wielodzietnej, wiejskiej rodziny. Jako najmłodsze dziecko byłam otaczana nieprzebrana miłością. Toteż jako istota ludzka rozwijam się nieustannie w poczuciu emocjonalnego bezpieczeństwa dla spełniania się w aktywności na forum społecznym. Zawód nauczycielski sprzyjał dzieleniu się bogactwem wewnętrznego optymizmu z innymi. Drugim ważnym elementem mojego życia było i ciągle trwa macierzyństwo, które najpierw polegało na sprawowaniu matczynej opieki, a teraz w doświadczaniu miłości i troski płynącej od córek i wnucząt. W rozkoszowaniu się otaczającym mnie dobrodziejstwem, do pięćdziesiątego roku mojego życia nie dostrzegłam trudów rodzin z dziećmi i dorosłymi osobami wymagającymi szczególnej opieki. Dobrze zdarzenie losowe, sprawiło, że osobiście spotkałam znanego wówczas aktora polskiej sceny Zygmunta Kęstowicza, który podczas koncertowania dla uczniów szkoły specjalnej został poruszony niezwykłą wrażliwością tych dzieci. Wkrótce otworzył konto Funduszu dla Dzieci z Upośledzeniem Umysłowym „Dać Szanse” oraz rozpoczął poszukiwanie osób otwartych na współpracę. Właśnie w takim zespole zaczęłam dostrzegać swoją rolę oraz możliwości do uczestniczenia w upominaniu się o postrzeganie sytuacji życiowej osób specjalnej troski.

Bardzo szybko zorientowałam się, że publiczne zainteresowanie tą częścią społeczeństwa jest znikome. Pojawiły się pytania dlaczego? Odpowiedź była prosta i oczywista, że skoro do mnie pedagoga będącego w osobistym kontakcie z rodzinami nie przeniknęły informacje o rzeczywistości człowieka niepełnosprawnego w Polsce, to inni też nie posiadają wystarczającej wiedzy na ten temat. Tak oto zrodziła się w moim sercu potrzeba uświadamiania wszystkim, że los osób niepełnosprawnych leży w naszych rękach. To był początek moich działań na rzecz osób wymagających wsparcia z zewnątrz. Praca zespołowa w kraju i za granicą przy nieocenionym wsparciu moich córek Doroty i Roży, pozwoliła mi na liderowanie w wypracowywanych różnych integracyjnych oraz edukacyjnych programów, które miały na celu rozpowszechnianie wiedzy na temat potrzeb osób specjalnej troski.

- W moim odczuciu najważniejsze jest przekonanie, że „dzielona radość potęguje się, a dzielona troska maleje”. Czy ktoś może temu zaprzeczyć? – mówi Dorota Sikoń, córka Teresy.